

AD 85/26

LIMITE

CONF-ME 36

DOCUMENT DE ADERARE

Subiect: POZIȚIE COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE
– Capitolul 19: Politica socială și ocuparea forței de muncă

POZIȚIE COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE

Capitolul de negociere 19: Politica socială și ocuparea forței de muncă

Prezenta poziție a Uniunii Europene se bazează pe poziția sa generală pentru Conferința de aderare cu Muntenegrul (AD 23/12 CONF-ME 2) și face obiectul principiilor de negociere adoptate în cadrul acesteia, și anume:

- orice opinie exprimată de una dintre părți cu privire la un capitol al negocierilor nu va aduce în niciun fel prejudicii poziției care poate fi adoptată cu privire la alte capitole;
- acordurile – inclusiv cele parțiale – la care s-a ajuns pe parcursul negocierilor cu privire la capitolele care trebuie examinate succesiv nu pot fi considerate definitive înainte de obținerea unui acord global;
- precum și al cerințelor prevăzute la punctele 24, 28, 41 și 44 din cadrul de negociere.

UE încurajează Muntenegrul să continue procesul de aliniere la acquis, punerea în aplicare efectivă și asigurarea respectării acestuia și, în general, să elaboreze, chiar înainte de aderare, politici și instrumente cât mai apropiate de cele ale UE.

UE remarcă faptul că Muntenegrul, prin poziția sa de negociere AD 7/16 CONF ME 4 și addendumul AD 60/26 CONF-ME 24 la aceasta, acceptă acquis-ul din cadrul capitolului 19, în forma în vigoare la 29 iulie 2026, precum și că Muntenegrul declară că va fi pregătit să îl pună în aplicare până la data aderării sale la Uniunea Europeană.

Dreptul muncii

UE constată modificările aduse Legii muncii din Muntenegru în 2019 și 2026, care au condus la un nivel ridicat de aliniere la acquis-ul UE.

Muntenegru și-a aliniat legislația la acquis-ul UE, în special în ceea ce privește protecția tinerilor la locul de muncă, munca pe durată determinată, munca cu fracțiuni de normă, concedierile colective, protecția angajaților în cazul insolvenței angajatorului, munca prin agent de muncă temporară, înstrăinarea întreprinderilor, informarea și consultarea angajaților, timpul de lucru și condițiile de muncă transparente și previzibile. În plus, Muntenegru a ratificat convențiile fundamentale ale OIM privind standardele fundamentale de muncă.

UE solicită Muntenegrului să asigure, până la data aderării, adoptarea de noi acte legislative în vederea alinierii la acquis-ul restant din domeniul dreptului muncii în ceea ce privește condițiile de muncă prin intermediul platformelor, comitetele europene de întreprindere, implicarea angajaților în societățile europene și în societățile cooperative europene, precum și timpul de lucru în transportul pe căile navigabile interioare. În plus, UE solicită Muntenegrului să se alinieze la Directiva 96/71/CE, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/957, și la Directiva 2014/67/UE privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii în T4 2026, conform planului. UE subliniază că este important să se asigure că aplicarea legislației muncii este însoțită de un control eficace, de sensibilizare, precum și de căi de atac efective și accesibile pentru lucrători.

UE ia act de eforturile Muntenegrului de a consolida capacitățile instituționale, umane și tehnice ale inspecției muncii din această țară, inclusiv de adoptarea Planului de acțiune pentru consolidarea capacităților inspecției muncii (2025-2027). UE solicită consolidarea suplimentară a capacității de asigurare a respectării legii și se așteaptă ca Muntenegrul să recruteze inspectori de muncă suplimentari, în conformitate cu planul de acțiune. De asemenea, UE remarcă angajamentul Muntenegrului de a spori și mai mult capacitatea administrativă în cadrul Ministerului Muncii, Ocupării Forței de Muncă și Dialogului Social pentru a pune în aplicare acquis-ul din domeniul legislației muncii și pentru a asigura respectarea acestuia, inclusiv prin cursuri de formare privind relațiile de muncă, mobilitatea forței de muncă și cadrul operațional al Autorității Europene a Muncii (ELA), în conformitate cu Planul de acțiune privind consolidarea capacităților administrative, asigurarea respectării efective a legislației, dialogul social și gestionarea viitoare a măsurilor similare celor din cadrul Fondului social european (2026-2028).

Sănătatea și securitatea la locul de muncă

UE constată că Muntenegrul a atins un nivel ridicat de aliniere a legislației relevante la acquis-ul din domeniul sănătății și securității la locul de muncă. UE remarcă că Legea privind sănătatea și securitatea la locul de muncă este aliniată la acquis-ul UE. UE remarcă faptul că au fost adoptate mai multe cadre normative privind sănătatea și securitatea la locul de muncă.

Muntenegrul s-a aliniat la Directiva 89/391/CEE a Consiliului privind punerea în aplicare de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă. Muntenegrul va asigura, până la data aderării, respectarea acestei directive, punând astfel în aplicare principiile generale privind prevenirea, responsabilitatea angajatorilor, evaluarea riscurilor, formarea, consultarea și participarea lucrătorilor, precum și obligația de a desemna lucrători în ceea ce privește protecția și prevenirea riscurilor profesionale.

UE reamintește că, în domeniul sănătății și al securității în muncă, este deosebit de important să crească și mai mult capacitatea de asigurare a respectării legislației. În acest sens, UE remarcă eforturile depuse de Muntenegru pentru a consolida, până la data aderării, capacitățile administrative, în special în ceea ce privește creșterea prevăzută a numărului de inspectori în domeniul securității în muncă și al sănătății și asigurarea mobilității acestora, astfel cum se specifică în Planul de acțiune pentru consolidarea capacităților inspecțiilor privind securitatea și sănătatea în muncă (2026-2028) adoptat de Muntenegru. UE solicită ca, până la data aderării, să se depună eforturi suplimentare în ceea ce privește formarea inspectorilor în domeniul ocupării forței de muncă și al sănătății. UE constată că Muntenegru a adoptat Planul de acțiune pentru îmbunătățirea sistemului de securitate și sănătate în muncă (2025-2028) în scopul unei mai bune coordonări între organismele și departamentele responsabile și în scopul asigurării controlului, precum și a respectării efective a legislației până la data aderării. UE ia act de faptul că Muntenegru va pune în aplicare un sistem informatic specific pentru raportarea vătămărilor de la locul de muncă, care va îmbunătăți calitatea datelor și va permite comparabilitatea directă cu indicatori întemeiați pe analiza unui număr de 100 000 de angajați.

Dialogul social

UE ia act de faptul că Muntenegru a instituit un cadru juridic și instituțional pentru dialogul social. Există un dialog social bine dezvoltat între guvern și partenerii sociali, prin intermediul Consiliului Social. Subliniind importanța unui dialog social incluziv, UE amintește necesitatea ca Muntenegru să îmbunătățească în continuare atât dialogul social tripartit, cât și pe cel bipartit (negocierea colectivă) și să acorde atenția cuvenită negocierii colective la nivel sectorial și local. UE remarcă faptul că Muntenegru intenționează să adopte, până în T2 2027, Legea privind reprezentativitatea, care redefineste criteriile de reprezentativitate. UE va continua să monitorizeze progresul privind criteriile de reprezentativitate pentru partenerii sociali și dezvoltarea echilibrată a dialogului social bipartit și tripartit până la data aderării.

UE amintește importanța unui dialog social intersectorial și sectorial eficace, care, în momentul aderării, va permite participarea deplină la dialogul social de la nivelul UE. UE se așteaptă ca Muntenegrul să depună eforturi suplimentare în vederea asigurării unui mediu favorabil dialogului social, în concordanță cu Recomandarea Consiliului privind dialogul social, inclusiv să consolideze capacitățile partenerilor sociali. În plus, UE solicită Muntenegrului să prezinte, în timp util înainte de aderare, o listă de măsuri care să ofere informații cu privire la punerea în aplicare a acesteia.

UE constată eforturile depuse de Muntenegru pentru consolidarea capacității administrative în acest domeniu și salută înființarea unei direcții dedicate dialogului social și negocierii colective în cadrul Ministerului Muncii, Ocupării Forței de Muncă și Dialogului Social. UE amintește Muntenegrului că trebuie să se acorde o atenție deosebită consolidării capacităților organizațiilor partenerilor sociali, la toate nivelurile, creându-se posibilitatea includerii microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici în procesele de dialog social și de negociere colectivă, precum și consolidării capacităților de desfășurare a negocierilor și de pregătire a analizelor necesare pentru un proces decizional de calitate în domeniile de politică relevante, astfel cum se prevede în Planul de acțiune privind consolidarea capacităților administrative, asigurarea respectării efective a legislației, dialogul social și gestionarea viitoare a măsurilor similare celor din cadrul Fondului social european (2026-2028).

Politica de ocupare a forței de muncă

UE remarcă scăderea constantă a ratei șomajului și invită Muntenegrul să își intensifice eforturile de abordare a deficiențelor structurale ale pieței forței de muncă, cum ar fi disparitățile regionale, șomajul de lungă durată și participarea scăzută pe piața forței de muncă a tinerilor și a femeilor.

UE ia act de faptul că Strategia națională privind ocuparea forței de muncă pentru perioada 2021-2025 acoperă măsuri de dezvoltare a unor politici active în domeniul pieței forței de muncă, de îmbunătățire a sistemului de educație și formare, precum și de creștere a capacității de inserție profesională a grupurilor vulnerabile. UE solicită Muntenegrului să adopte noua Strategie privind ocuparea forței de muncă pentru perioada 2026-2030, prin care să se alinieze la politicile europene de ocupare a forței de muncă și la logica de intervenție a Fondului social european.

UE constată că Muntenegrul a realizat o dezvoltare semnificativă a politicilor active din domeniul pieței forței de muncă (PAPM) și a adoptat primul catalog de măsuri PAPM, stabilind un cadru unificat, transparent și standardizat pentru o planificare strategică, o punere în aplicare și o monitorizare care să vizeze șomerii de lungă durată și alte grupuri vulnerabile. UE constată recenta creștere a cheltuielilor pentru PAPM și subliniază necesitatea de a se asigura fonduri bugetare suficiente pentru punerea în aplicare a noului catalog de măsuri.

De asemenea, UE remarcă modernizarea operațională a Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă, digitalizarea serviciilor și pregătirile pentru includerea acestora în rețelele și instrumentele europene, cum ar fi Rețeaua europeană de servicii de ocupare a forței de muncă (EURES). UE ia act de faptul că, în 2027, Muntenegrul intenționează să angajeze 13 noi membri de personal pentru a asigura capacități administrative suficiente în cadrul rețelei de oficii locale de ocupare a forței de muncă. UE ia act de faptul că Muntenegrul intenționează să achiziționeze echipamente funcționale și să renoveze spații de birouri în anumite oficii locale de ocupare a forței de muncă, în conformitate cu Planul de acțiune privind consolidarea capacităților administrative, asigurarea respectării efective a legislației, dialogul social și gestionarea viitoare a măsurilor similare celor din cadrul Fondului social european (2026-2028), astfel încât să fie bine pregătit pentru a pune în aplicare cadrul politicii europene de ocupare a forței de muncă. UE solicită Muntenegrului să pună în aplicare pe deplin aceste măsuri, în special cele legate de modernizarea Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă.

UE remarcă adoptarea Strategiei pentru dezvoltarea economiei sociale și solidaritate pentru perioada 2025-2029, care contribuie la realizarea mai multor obiective ale programului de reformă economică.

UE constată că abordarea neconcordanței dintre educație și nevoile pieței forței de muncă este identificată ca o prioritate în noua Strategie privind ocuparea forței de muncă și că au fost luate măsuri legislative și administrative pentru îmbunătățirea nivelului de calificare al tuturor grupelor de vârstă. Având în vedere nivelul general scăzut al învățării în rândul adulților, UE solicită Muntenegrului să își intensifice eforturile de calificare a forței de muncă.

UE remarcă faptul că participarea femeilor pe piața forței de muncă a fost abordată prin furnizarea de noi structuri preșcolare și prin introducerea de PAPM care vizează în mod specific femeile, precum și prin eliminarea obstacolelor din calea activării sociale prin modificări ale Legii privind protecția socială și protecția copilului. UE subliniază că sunt necesare eforturi suplimentare pentru a reduce disparitățile de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, în ceea ce privește accesul la serviciile de îngrijire și avansarea în carieră, precum și pentru a aborda ieșirile timpurii de pe piața forței de muncă și existența unor factori de descurajare a muncii.

UE salută investițiile realizate în structuri de îngrijire a copiilor care să le permită femeilor să participe pe piața forței de muncă și să concilieze munca cu obligațiile de îngrijire a familiei și încurajează Muntenegrul să intensifice aceste eforturi. UE încurajează Muntenegrul să asigure o acoperire teritorială echitabilă și prețuri accesibile ale serviciilor de îngrijire a copiilor, drept condiție prealabilă pentru o participare susținută a femeilor pe piața forței de muncă.

În ceea ce privește munca nedeclarată, UE ia act de diferitele măsuri luate în acest domeniu, precum planurile anuale de acțiune, inclusiv de măsurile de supraveghere prin intermediul inspecțiilor sistematice și intensificate în timpul sezonului turistic și al vacanțelor. UE încurajează Muntenegrul să continue acțiunile de combatere a muncii nedeclarate printr-o abordare cuprinzătoare care să includă măsuri de descurajare și de prevenire. După cum s-a menționat mai sus, asigurarea unui număr suficient de inspectori de muncă și formarea acestora sunt de o importanță deosebită pentru abordarea eficace a muncii nedeclarate.

UE se așteaptă ca Muntenegrul să își continue eforturile de combatere a muncii nedeclarate, în special în ceea ce privește eficacitatea inspecțiilor muncii, rezultatele oficializării relațiilor de muncă și protecția lucrătorilor străini și sezonieri, în conformitate cu noul program de combatere a economiei informale pentru perioada 2027-2029 și cu indicatorii săi de rezultat. UE încurajează Muntenegrul să coopereze cu Platforma europeană de combatere a muncii nedeclarate, gestionată de Autoritatea Europeană a Muncii.

UE remarcă eforturile Muntenegrului de a-și consolida capacitatea de punere în aplicare a unor măsuri active pe piața forței de muncă. UE solicită Muntenegrului să întărească și mai mult cooperarea dintre oficiile locale de ocupare a forței de muncă și instituțiile de formare. UE subliniază importanța creșterii gradului de atingere a publicului și de acoperire al politicilor active de pe piața forței de muncă prin intermediul Garanției pentru tineret, în concordanță cu cadrul Garanției pentru tineret a UE. UE solicită Muntenegrului să își intensifice eforturile de integrare și participare pe piața forței de muncă, în special pentru grupurile vulnerabile de pe piața forței de muncă și pentru grupurile mai puțin avantajate, pentru a obține o integrare și o participare sporite pe piața forței de muncă, astfel cum se precizează în Planul de acțiune privind consolidarea capacităților administrative, asigurarea respectării efective a legislației, dialogul social și gestionarea viitoare a măsurilor similare celor din cadrul Fondului social european (2026-2028).

Măsurile de tipul celor din cadrul Fondului social european (FSE)¹

UE subliniază că este important ca Muntenegrul să fie pregătit, până la data aderării, pentru punerea în aplicare și gestionarea politicii de coeziune a UE, în special pentru măsurile de tipul celor din cadrul Fondului social european.

¹ Ar trebui remarcat că structurile administrative necesare pentru FSE nu constituie, prin natura lor, o chestiune care să se încadreze în capitolul 19, „Politica socială și ocuparea forței de muncă”. Această capacitate va fi evaluată în mod independent în cadrul criteriilor de referință specifice ale capitolului 22, „Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale”.

UE subliniază că măsurile de tipul celor din cadrul FSE ar trebui să se orienteze către sprijinirea accesului incluziv la locuri de muncă de calitate, competențe și învățare pe tot parcursul vieții, promovând în același timp incluziunea socială, egalitatea de șanse și accesul la servicii esențiale de calitate. UE ia act de structura de funcționare care a fost instituită pentru punerea în aplicare a Programului operațional multianual pentru ocuparea forței de muncă și politica socială pentru perioada 2024-2027. De asemenea, UE ia act de hotărârea Guvernului din februarie 2026 privind structurile de gestionare a fondurilor de coeziune. Aceasta atribuie Ministerului Muncii, Ocupării Forței de Muncă și Dialogului Social toate activitățile pregătitoare legate de funcțiile autorității de management în perspectiva Fondului european pentru coeziune economică, socială și teritorială, agricultură și zone rurale, pescuit și afaceri maritime, prosperitate și securitate propus de Comisia Europeană, care include Fondul social european. UE solicită Muntenegrului să definească și mai clar structura organizațională a autorității de management și să intensifice consolidarea capacităților pentru punerea în aplicare a viitoarelor fonduri de coeziune.

De asemenea, UE amintește Muntenegrului că, pe lângă consolidarea capacității administrative, trebuie să se acorde atenția cuvenită formării adecvate în acest domeniu, spre a se asigura capacități suficiente pentru gestionarea viitoarelor fonduri de coeziune, în concordanță cu Planul de acțiune privind consolidarea capacităților administrative, asigurarea respectării efective a legislației, dialogul social și gestionarea viitoare a măsurilor similare celor din cadrul Fondului social european (2026-2028).

UE amintește Muntenegrului că, în vederea aplicării principiului parteneriatului, implicarea partenerilor sociali și a autorităților locale și consolidarea capacităților acestora reprezintă un element esențial în punerea în aplicare a viitoarelor fonduri de coeziune.

Incluziunea socială

UE remarcă că, prin modificările aduse Legii privind protecția socială și protecția copilului, a continuat tranziția progresivă de la un sistem de protecție socială axat pe beneficii la un sistem de protecție socială axat pe servicii și bazat pe drepturi.

UE ia act de faptul că modificările aduse legii menționate mai sus elimină factorii care îi descurajează pe beneficiarii de prestații materiale să intre pe piața forței de muncă. Împreună cu măsurile de activare socială puse în aplicare de oficiile locale de ocupare a forței de muncă și de centrele de asistență socială, aceste modificări oferă sprijin pentru venit, încurajând în același timp participarea pe piața forței de muncă. UE salută introducerea unor noi servicii sociale comunitare și a unei abordări integrate a prestării de servicii și solicită Muntenegrului să se asigure, până la data aderării, că această abordare este aplicată și că se asigură un buget național sustenabil în acest scop. De asemenea, UE încurajează Muntenegrul să se asigure că astfel de servicii sunt accesibile copiilor, persoanelor în vârstă și persoanelor cu dizabilități, inclusiv în zonele rurale și îndepărtate.

UE salută măsurile de consolidare a sistemului de îngrijire în familie și înființarea unei instituții pentru protecția copiilor, a adulților și a persoanelor în vârstă împotriva violenței sexuale. UE încurajează Muntenegrul să se asigure că instituția funcționează într-un mod adaptat copiilor, centrat pe victime, adaptat persoanelor cu dizabilități și adecvat vârstei, în conformitate cu standardele internaționale.

UE constată punerea în aplicare cu succes a strategiilor anterioare pentru incluziunea socială a romilor și a egiptenilor în Muntenegru și salută adoptarea Strategiei pentru îmbunătățirea calității vieții romilor și a egiptenilor în Muntenegru pentru perioada 2026-2030. UE ia act cu satisfacție de lansarea Platformei naționale pentru ocuparea forței de muncă în rândul romilor și al egiptenilor în scopul consolidării accesului incluziv pe piața forței de muncă.

UE remarcă adoptarea Legii privind evaluarea uniformă a dizabilităților, care instituie un sistem de evaluare a dizabilităților unic, standardizat și bazat pe drepturi. UE salută acest pas important către asigurarea accesului egal la drepturi, beneficii și servicii pentru persoanele cu dizabilități. De asemenea, UE ia act de înființarea Institutului pentru Evaluarea Uniformă a Dizabilităților și de Strategia de dezinstituționalizare pentru perioada 2025-2028, care stabilește obiective cuantificate pentru prevenirea instituționalizării, tranziția beneficiarilor către o îngrijire în comunitate și transformarea prestatorilor de servicii. UE încurajează Muntenegrul să asigure punerea în aplicare efectivă a acestor reforme, inclusiv prin servicii comunitare suficiente și sprijin individualizat.

UE salută faptul că Muntenegrul și-a consolidat capacitățile administrative în cadrul Ministerului Bunăstării Sociale, Îngrijirii în Familie și Demografiei, al Institutului pentru Protecția Socială și Protecția Copilului, al Institutului pentru Evaluarea Uniformă a Dizabilităților și al centrelor de asistență socială. UE amintește că, până la data aderării, trebuie să existe capacități administrative suficiente pentru punerea în aplicare a politicilor sociale, în concordanță cu Planul de acțiune privind consolidarea capacităților administrative, asigurarea respectării efective a legislației, dialogul social și gestionarea viitoare a măsurilor similare celor din cadrul Fondului social european (2026-2028).

Protecția socială

UE ia act de modificările aduse Legii privind pensiile și asigurările de invaliditate (în octombrie 2025), în încercarea de a consolida sustenabilitatea sistemului de pensii, de a egaliza vârsta legală de pensionare pentru femei și bărbați și de a introduce stimulente pentru prelungirea vieții profesionale. UE remarcă adoptarea Legii privind fondurile voluntare de pensii și invită Muntenegrul să ia în considerare opțiuni suplimentare de finanțare a sistemelor de pensii pentru a asigura caracterul adecvat și sustenabilitatea pensiilor și pentru a reduce și a preveni sărăcia în rândul persoanelor în vârstă, având în vedere evoluțiile demografice și îmbătrânirea populației. De asemenea, UE încurajează Muntenegrul să dezvolte servicii adecvate de îngrijire pe termen lung (îngrijire la domiciliu, îngrijire în comunitate și îngrijire rezidențială), care să le permită persoanelor în vârstă să trăiască cu demnitate, îmbunătățindu-le autonomia personală și facilitând o viață independentă.

Nediscriminarea în ocuparea forței de muncă și politica socială

UE constată că Muntenegrul a înregistrat un nivel ridicat de aliniere a cadrului legislativ general privind nediscriminarea la *acquis-ul UE*. Muntenegrul a adoptat Legea privind protecția egalității și interzicerea discriminării, care, după modificări ulterioare în iulie 2026, a reușit să instituie un cadru de combatere a discriminării aliniat la *acquis-ul UE*. În același timp, Muntenegrul a reformat Legea muncii în funcție de necesitățile pe care le-a presupus finalizarea alinierii. UE remarcă de asemenea faptul că Muntenegrul a aliniat legislația națională la *acquis-ul UE* în ceea ce privește sancțiunile pentru actele de discriminare. UE se așteaptă ca Muntenegrul să furnizeze dovezi suplimentare privind aplicarea consecventă a unor sancțiuni disuasive, proporționale și efective pentru actele de discriminare. În plus, UE se așteaptă ca Muntenegrul să acționeze pentru a pune efectiv în aplicare legislația în acest domeniu, aducând-o în același timp în atenția publicului prin toate mijloacele adecvate, inclusiv la locul de muncă, pe întreg teritoriul său. UE constată că Muntenegrul a elaborat și strategii sectoriale în domeniul ocupării forței de muncă, al politicilor sociale și al drepturilor fundamentale, care au contribuit la operaționalizarea principiilor egalității și interzicerii discriminării.

UE salută faptul că Muntenegrul dispune de un birou funcțional al Avocatului Poporului, prin adoptarea Legii privind organismul de protejare a drepturilor omului și a libertăților, care este în măsură să realizeze anchete și rapoarte independente și să ofere asistență independentă victimelor discriminării, astfel cum se prevede în *acquis*. UE ia act de faptul că instituția Avocatului Poporului din Muntenegrul reprezintă și organismul de promovare a egalității pe care îl impune *acquis-ul*. Capitolul 23 stabilește criterii de referință suplimentare pentru evaluarea funcționării organismului de promovare a egalității în conformitate cu standardele UE și cu cele internaționale. UE amintește că este necesar să se asigure, până la data aderării, resurse financiare suficiente pentru asigurarea unui nivel corespunzător al personalului.

Egalitatea dintre femei și bărbați în ocuparea forței de muncă și politica socială

UE ia act de adoptarea, în iulie 2026, a noii Legi privind egalitatea de gen. UE constată că s-a realizat o aliniere juridică suplimentară, care a asigurat conformitatea legislației cu acquis-ul, în special în ceea ce privește chestiunile referitoare la egalitatea gen în ocuparea forței de muncă (Directiva 2006/54/CE) și în activitățile independente (Directiva 2010/41/UE) și în ceea ce privește sistemele legale de securitate socială (Directiva 79/7/CEE a Consiliului). UE încurajează Muntenegrul să asigure aplicarea efectivă a acestor dispoziții, inclusiv egalitatea de tratament în ceea ce privește accesul la locuri de muncă, protecția socială și securitatea socială. Muntenegrul a înregistrat progrese suplimentare în ceea ce privește alinierea legislativă în domeniul echilibrului dintre viața profesională și cea privată și al concediului pentru creșterea copilului [Directiva (UE) 2019/1158 a Parlamentului European și a Consiliului de abrogare a Directivei 2010/18/UE a Consiliului], al echilibrului de gen în organele de conducere ale societăților [Directiva (UE) 2022/2381 a Consiliului] și al concediului de maternitate (Directiva 92/85/CEE a Consiliului). UE subliniază importanța punerii în practică a acestor măsuri pentru a promova repartizarea egală a responsabilităților de îngrijire și participarea femeilor pe piața forței de muncă. UE amintește Muntenegrului să se alinieze la acquis-ul privind transparența salarială [Directiva (UE) 2023/970] până la data aderării.

UE subliniază necesitatea de a se asigura, până la data aderării, capacități administrative și resurse umane și financiare suficiente pentru punerea în aplicare a măsurilor prevăzute.

UE concluzionează că, prin acțiunile întreprinse în domeniul dreptului muncii, al sănătății și securității la locul de muncă, al dialogului social, al politicii privind ocuparea forței de muncă, al măsurilor de tipul celor din cadrul Fondului social european, al incluziunii sociale, al protecției sociale, al nediscriminării în materie de ocupare a forței de muncă și de politică socială și al egalității dintre femei și bărbați în materie de ocupare a forței de muncă și de politică socială, Muntenegrul îndeplinește cerințele celor trei criterii de referință pentru închiderea capitolului, astfel cum sunt prevăzute în poziția comună a UE (AD 29/16 CONF-ME 14).

* * *

Având în vedere cele menționate anterior, UE ia act de faptul că, în stadiul actual, acest capitol nu necesită negocieri suplimentare.

Monitorizarea progreselor cu privire la alinierea la acquis-ul UE și la punerea în aplicare a acestuia va continua pe durata negocierilor. UE subliniază că va acorda o atenție deosebită monitorizării tuturor chestiunilor specifice sus-menționate pentru a se asigura de capacitatea administrativă a Muntenegrului, de capacitatea acestuia de a pune în aplicare acquis-ul legat de prezentul capitol și de a-i asigura respectarea, precum și de finalizarea alinierii legislative. O atenție deosebită trebuie acordată legăturilor dintre prezentul capitol și alte capitole de negociere. O evaluare finală cu privire la conformitatea dintre legislația Muntenegrului și acquis, precum și cu privire la capacitatea de punere în aplicare a țării poate fi realizată numai într-o etapă ulterioară a negocierilor. În afara tuturor informațiilor pe care UE le poate solicita pentru negocieri și care trebuie să fie furnizate conferinței, UE invită Muntenegrul să transmită periodic Consiliului de stabilizare și de asociere informații scrise detaliate cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a acquis-ului și în consolidarea capacității sale administrative.

Având în vedere toate considerațiile de mai sus, UE va reveni asupra prezentului capitol, dacă va fi necesar, la momentul oportun.

UE ia notă de faptul că, în poziția sa de negociere AD 7/16 CONF-ME 4 și în addendumul AD 60/26 CONF-ME 24 la aceasta, Muntenegrul acceptă acquis-ul din cadrul capitolului 19, astfel cum era în vigoare la 29 iulie 2026. În plus, UE ia act de faptul că Muntenegrul declară că va continua procesul de aliniere la acquis și va fi pregătit să îl pună în aplicare până la momentul aderării sale la Uniunea Europeană.

De asemenea, UE reamintește faptul că în perioada cuprinsă între 29 iulie 2026 și încheierea negocierilor ar putea să apară noi elemente de acquis.